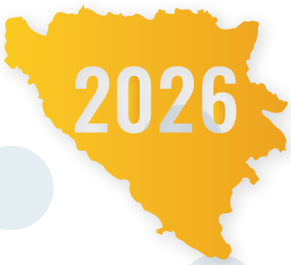
BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA

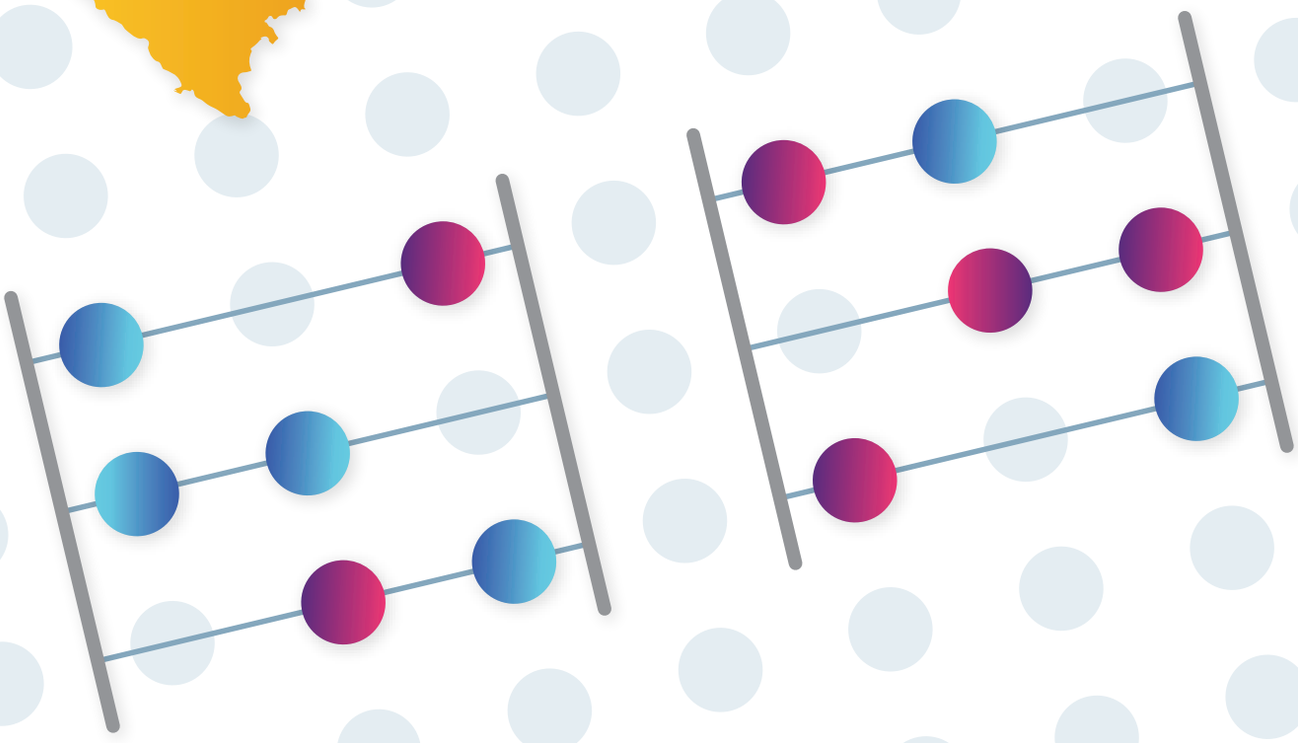
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

PRORAČUN ZA **GRAĐANE**

Ministarstva financija i trezora
Bosne i Hercegovine

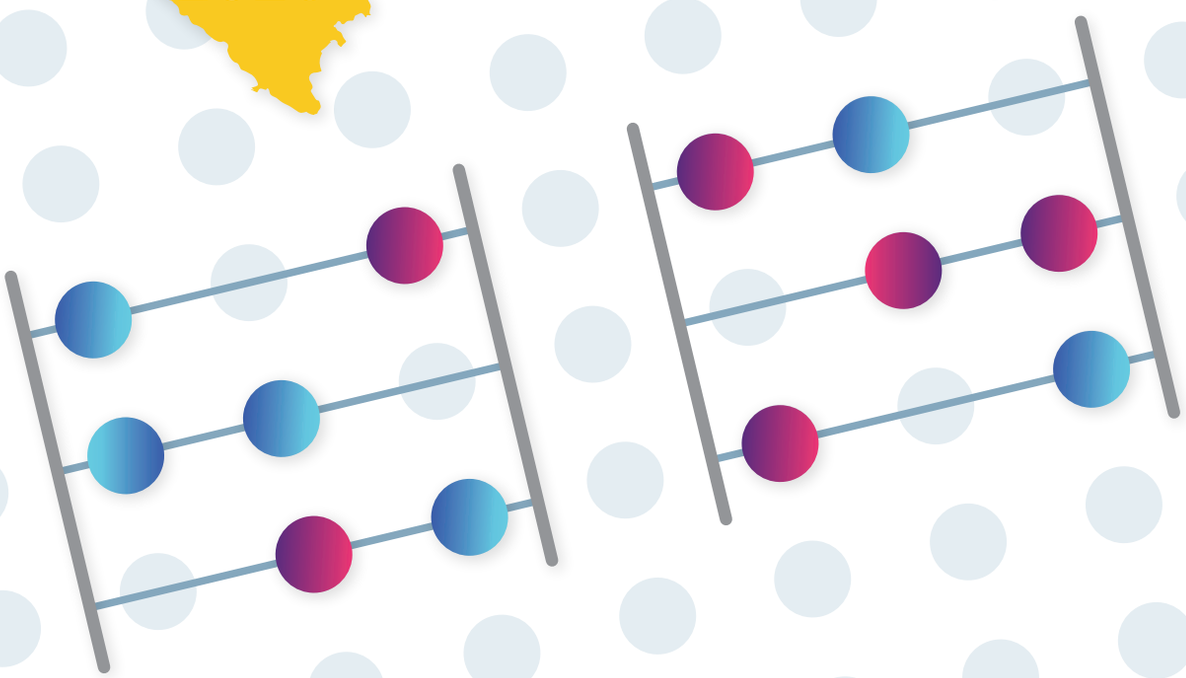

PRORAČUN ZA **GRAĐANE**

institucija Bosne i Hercegovine
i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Izdavač:

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Za izdavača:

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Grafičko oblikovanje i računalna priprema:

Grafički studio „Lik" Banja Luka

Tisak:

GRAFID d.o.o. Banja Luka

Za tiskaru:

Branislav Ivanković

SADRŽAJ

Uvodna riječ ministra 5

Proračun za građane 6

Područje rada 8

Nadležnosti 8

Pravni osnov 8

Ciljevi 8

Proračunski kalendar i proračunski proces 9

Struktura rashoda 10

Programske aktivnosti 14

Pitanja, komentari i sugestije 15

UVODNA RIJEČ MINISTRA

Poštovani građani i građanke,

Pred vama se nalazi četvrto izdanje dokumenta „Proračun za građane Ministarstva financija i trezora BiH za 2026. godinu“, kao ilustrirani vodič koji na jasan i jednostavan način prikazuje kako se prikuplja i troši novac iz Proračuna Ministarstva financija i trezora BiH.

Želja nam je da pokretanjem ove aktivnosti postanemo još otvoreniji, transparentniji i odgovorniji prema građanima po pitanju planiranja, upravljanja i korištenja financijskih sredstava.

Svrha ovog dokumenta je omogućiti javnosti bolji uvid i razumijevanje načina na koji Ministarstvo planira, raspoređuje i troši javna sredstva iz proračuna. Imajući u vidu da novac koji dolazi u proračun potječe od poreznih obveznika, naša je obveza njime raspolagati u najboljem interesu svih građana Bosne i Hercegovine te im predstaviti jasne i razumljive podatke o izvorima prikupljenog novca i njegovom trošenju.

Dokument je namijenjen svim osobama koje žele biti obaviještene o planovima Ministarstva, kao i svima onima koji žele pratiti trošenje novca u provedbi postavljenih ciljeva.

Iskreno se nadam da će ovaj dokument pružiti odgovore na ključna pitanja u vezi Proračuna Ministarstva, ali i potaknuti što veći broj aktera da iznesu svoja mišljenja i sugestije koje će biti osnova za pripremu Proračuna za građane u narednom razdoblju.

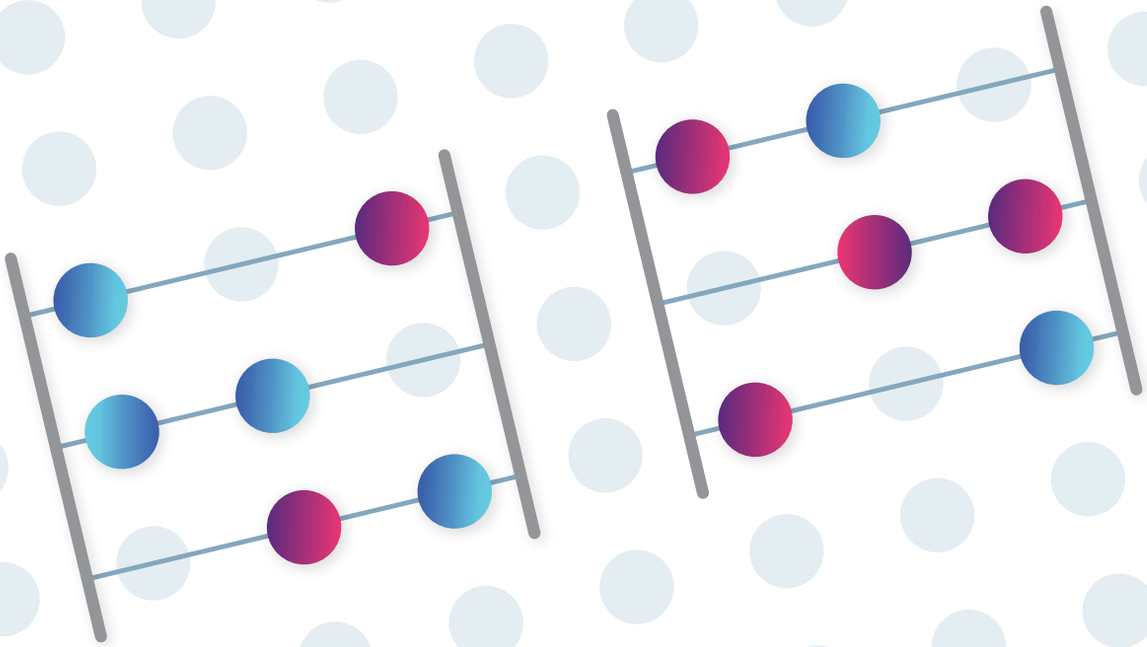
Otvoreni smo za značajnije učešće građana/građanki u proračunskom procesu u pripremi budućih dokumenata „Proračun za građane“ i pored ustavnih ograničenja u strukturi proračuna institucija BiH. Želimo kreirati pristupačniji i razumljiviji proračun, jer je i to jedna od polaznih pretpostavki unaprjeđenja upravljanja javnim financijama.

Veselimo se suradnji u narednom razdoblju.
Srdačan pozdrav,

MINISTAR

Dr Srđan Amidžić

PRORAČUN ZA **GRAĐANE**

Novac kojim raspolažu institucije vlasti na svim razinama u svojim **proračunima** jest novac građana. Prihodi vlasti dolaze od građana kroz poreze i plaćanje raznih pristojbi i naknada. Pored ovoga, prihodi dolaze od **koncesija** za iskorištavanje resursa koji su dijelom zajedničke baštine pa pripadaju svim građanima. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru proračuna te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Imajući u vidu da je proračun i odraz **javnih politika**, jasno je zašto u zemljama s razvijenom demokratskom kulturom postoji znatno zanimanje javnosti za brojna pitanja koja se tiču proračuna. Građani žele znati i odlučivati o tome kako će se trošiti njihov novac. Pri tom je osnovni preduvjet za sudjelovanje građana u procesu odlučivanja o proračunu njihova informiranost. Sukladno tomu, zadatak organa vlasti jest osigurati javnost rada i pružiti informacije o svim bitnim pitanjima u procesu kreiranja, usvajanja i izvršavanja proračuna.

Proračun za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz proračuna. To je izvješće, predstavljeno u pristupačnom formatu, koje koristi jednostavan i jasan jezik koji građani mogu razumjeti. Ako su u stanju razumjeti, građani onda mogu ostvarivati svoja građanska prava u demokraciji – oni mogu postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono što radi u njihovo ime.

Proračun
akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija
dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim osobama za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika
plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Proračun za građane
pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Proračuna.

I PODRUČJE RADA

- Ministarstvo izvršava zakone i druge propise njihovom izravnom primjenom, rješavanjem upravnih predmeta u upravnom postupku, obavljanjem upravnog nadzora i obavljanjem drugih upravnih poslova iz područja svoga djelokruga.
- Ministarstvo priprema i predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine zakone i druge propise i opće akte iz svoga djelokruga i obavlja druge poslove utvrđene posebnim zakonima i drugim propisima.
- Ministarstvo priprema i predlaže Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, analize, izvješća i informacije o stanju u područjima iz svoje nadležnosti i aktivnostima iz svoga djelokruga.
- Ministarstvo prati stanje u područjima iz svog djelokruga, osobito provedbu zakona i drugih propisa, poduzima mjere za koje je ovlašteno te daje preporuke radi unaprjeđenja njihova provođenja.

CILJEVI

Strateški cilj

• Makroekonomska stabilnost

Srednjoročni cilj

Stabilan i transparentan sustav financiranja BiH, upravljanje i kontrola javnim financijama i ispunjenje međunarodnih financijskih obveza

Specifični ciljevi

- Razvoj učinkovitih politika i sustava za upravljanje i kontrolu financiranja institucija BiH
- Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim dugom i usklađenosti vanjskog financiranja sa potrebama BiH
- Unaprjeđenje fiskalne politike i razvoj sustava upravljanja imovinom u vlasništvu institucija BiH
- Razvoj učinkovitih politika i sustava za financijsko planiranje razvitka i za upravljanje pred-pristupnom pomoći EU

II NADLEŽNOSTI

Ministarstvo je nadležno za:

- Načela porezne politike, pristojbi i pripadajućih propisa;
- Odnose s međunarodnim i domaćim financijskim institucijama;
- Pripremu ugovora, sporazuma i dugih akata kojima BiH preuzima kreditne i druge financijske obveze prema drugim državama i međunarodnim organizacijama;
- Planiranje i upravljanje dugom BiH te izvršavanje međunarodnih financijskih obveza;
- Vođenje politike novog zaduživanja u zemlji i inozemstvu;
- Pripremu proračuna institucija BiH i završnog računa proračuna;
- Koordinaciju aktivnosti za osiguranje proračunskih sredstava BiH;
- Izvršenje proračuna institucija BiH i osiguranje njihova financiranja
- Vođenje aktivnosti u svezi sa sukcesijom imovine bivše SFRJ;
- Pripremu i provedbu bankarskih propisa koji se odnose na funkcioniranje Centralne banke BiH;
- Upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH;
- Prikupljanje, konsolidaciju, distribuiranje i objavu općih konsolidiranih vladinih fiskalnih podataka;
- Koordinaciju međunarodne gospodarske pomoći BiH, izuzev dijela koji se odnosi na pomoć Europske unije;
- Uspostavu i unaprjeđenje sustava unutarnjih financijskih kontrola kod proračunskih korisnika u skladu s međunarodno priznatim standardima te izradu smjernica za njihovu provedbu i održavanje;
- Razvoj, upravljanje i koordinaciju sustava unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine;
- Financijsko planiranje razvoja u institucijama Bosne i Hercegovine uključujući upravljanje javnim investicijama i srednjoročno planiranje, praćenje provedbe i izvještavanje.

III PRAVNI OSNOV

Ustav BiH, Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave, Zakon o upravi, Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, Zakon o radu u institucijama BiH, Zakon o javnim nabavama BiH, Zakon o financiranju institucija BiH, Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH, Zakon o proračunu institucija BiH, Zakon o internoj reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Zakon o zaduživanju, dugu i jamstvima BiH; Zakon o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, Sporazum o pitanjima sukcesije bivše SFRJ; Okvirni sporazum o pravilima suradnje između Europske komisije i BiH koja se odnose na financijsku pomoć EU Bosni i Hercegovini putem IPA-e.

Proračunski kalendar i proračunski proces

Proračunski kalendar je propisan Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine i njime se definiraju aktivnosti koje su bitne u svezi s pripremom i donošenjem Proračuna. Tako je definirana vremenska dinamika i odgovornost pojedinačnih institucija u svezi s pripremom donošenja zvaničnog Proračuna.

Proračunski proces se temelji na propisanim aktivnostima svih sudionika u procesu pripreme i usvajanja Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, te izvršenja, izvještavanja i kontrole.

Proračunski proces započinje u siječnju kada Ministarstvo financija i trezora do 31. u mjesecu svim proračunskim korisnicima dostavlja proračunski naputak s proračunskim kalendarom za pripremu **Dokumenta okvirnog proračuna (DOP)**.

Proračunski proces
proces koji obuhvaća pripremu i usvajanje proračuna, njegovo izvršavanje, izvještavanje i kontrolu.

Dokument okvirnog proračuna (DOP)
projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija proračuna.

31. siječanj
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine proračunskim korisnicima dostavlja proračunske naputke s proračunskim kalendarom za pripremu Dokumenta okvirnog proračuna i godišnjeg proračuna.

31. ožujak
Direkcija za ekonomsko planiranje ima obvezu izraditi nacrt makroekonomskih projekcija za tekuću i tri naredne godine.

15. travanj
Odjel za makroekonomske analize Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje priprema nacrt projekcija prihoda od neizravnih poreza za tekuću i tri naredne godine. Proračunski korisnici dostavljaju tablice pregleda prioriteta Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine.

15. lipanj
Ministarstvo financija i trezora dostavlja Dokument okvirnog proračuna Vijeću ministara na usvajanje.

30. lipanj
Vijeće ministara usvaja Dokument okvirnog proračuna.

1. srpanj
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine dostavlja proračunskim korisnicima Naputak za pripremu zahtjeva za proračun sljedeće godine.

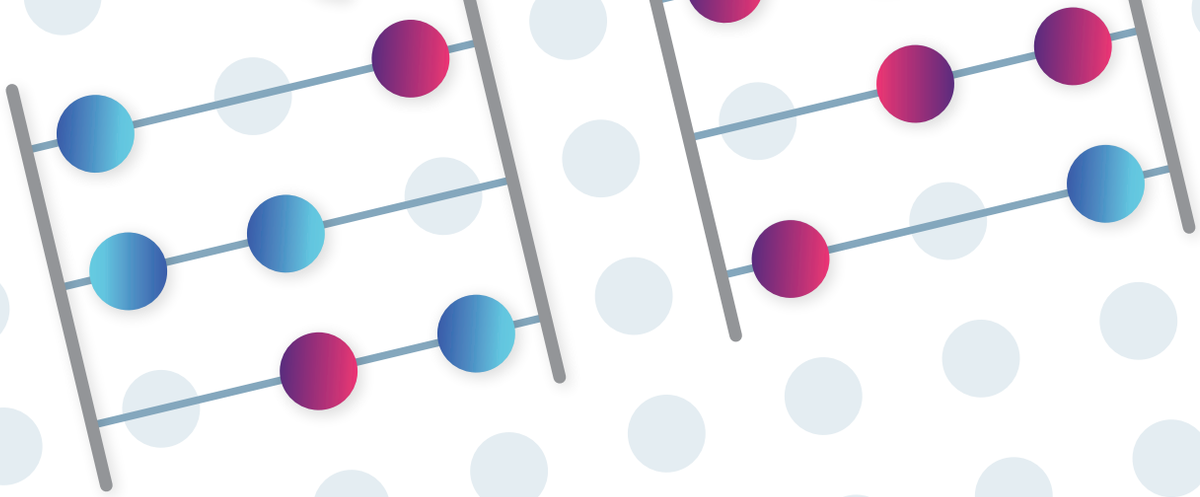
1. kolovoz
Proračunski korisnici dostavljaju zahtjeve za proračun sljedeće godine.

1. listopad
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, nakon obavljenih konzultacija s proračunskim korisnicima, podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine Nacrt Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za narednu godinu.

15. listopad
Vijeće ministara ima obvezu Predsjedništvu Bosne i Hercegovine podnijeti Nacrt Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za narednu godinu.

1. studeni
Predsjedništvo Bosne i Hercegovine dužno je podnijeti za narednu godinu Prijedlog Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

31. prosinac
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine razmatra Prijedlog Zakona o proračunu koji podnosi Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, i sukladno vlastitom poslovniku usvaja Zakon o proračunu.

STRUKTURA **RASHODA**

Proračun Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine za 2026. godinu iznosi 13.477.000 KM sa sljedećom strukturom rashoda:

LINIJSKI - PO VRSTI RASHODA

91,59%

KAPITALNI IZDACI
1.133.000 KM

8,41%

Nabava opreme
1.109.000 KM (8,23%)

Nabava stalnih sredstava
u obliku prava
24.000 KM (0,18%)

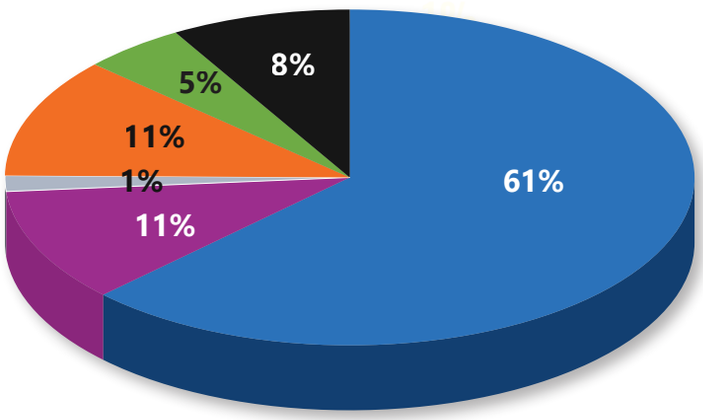
STRUKTURA RASHODA PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA

TEKUĆI IZDACI	**12.344.000**
Bruto plaće i naknade	8.248.000
Naknade troškova zaposlenika i skupštinskih zastupnika	1.444.000
Putni troškovi	200.000
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga (PTT)	120.000
Nabava materijala	50.000
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	60.000
Iznajmljivanje imovine i opreme	44.000
Izdaci za tekuće održavanje	1.523.000
Izdaci osiguranja i bankarskih usluga i usluga platnog prometa	21.000
Ugovorene i druge posebne usluge	634.000
IZDACI ZA NABAVU STALNIH SREDSTAVA	**1.133.000**
Nabava opreme	1.109.000
Nabava stalnih sredstava u obliku prava	24.000
UKUPNO	**13.477.000**

Najveći udio proračunskih sredstava kod Ministarstva financija i trezora BIH se odnosi na Bruto plaće i naknade (61%). Ostali rashodi odnose se na izdatke u vezi s potrebama za nesmetano funkcioniranje Ministarstva.
Ministarstvo financija i trezora u okviru nabave opreme planiralo je nabavu vozila, nabavu namještaja, nabavu računara i laptopa, opreme za prijenos podataka i glasa te ugradbene opreme za servere. U okviru stalnih sredstava u obliku prava planirane su Oracle, Cisco VPN licence, Adobe acrobat pro. Planiran je prihod od prodaje motornih vozila u iznosu od 8.000 KM.

Broj zaposlenika Ministarstva financija i trezora BiH odobren Proračunom iznosi 183.

STRUKTURA RASHODA

Bruto plaće i naknade

Naknade troškova zaposlenika i skupštinskih zastupnika

Putni troškovi

Izdaci za tekuće održavanje

Ugovorene i druge posebne usluge

Nabava opreme

COFOG klasifikacija

Prema COFOG klasifikaciji cjelokupna sredstva Ministarstva financija i trezora BiH odnose se na Opće javne usluge - Izvršni i zakonodavni organi, financijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi.

COFOG klasifikacija

klasifikacija vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavljena je od strane Odjela za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz proračuna razvrstana po namjeni za koju se troše.

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

UPRAVLJANJE I KONTROLA FINANCIRANJA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

- Upravljanje i potpora proračunu institucija BiH
- Upravljanje i administracija
- Nadogradnja IS financijskog poslovanja sa Modulom upravljanja postupkom pripreme proračuna BPMIS
- Nadogradnja IS financijskog poslovanja sa Modulom HRMS i Modulom PAYROLL
- Unaprjeđenje sigurnosti informacijskog sustava Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine
- Priprema, analiza i kontrola izvršenja proračuna institucija BiH i izvještavanje (Sektor za proračun institucija BiH)
- Upravljanje trezorskim operacijama u institucijama BiH sukladno EU standardima (Sektor za trezorsko poslovanje)
- Interna revizija (Centralna jedinica za internu reviziju)
- Upravljanje imovinom u vlasništvu institucija BiH i koordiniranje procesa sukcesije bivše SFRJ (Sektor za sukcesiju imovine bivše SFRJ i upravljanje imovinom BiH)
- Upravljanje javnim investicijama, srednjoročno planiranje (Sektor za koordiniranje međunarodne ekonomske pomoći)
- Upravljačka aktivnost i aktivnosti potpore (Ured ministra, Ured zamjenika ministra, Tajnik Ministarstva i Sektor za pravne, kadrovske, opće i financijske poslove)*

Broj zaposlenika na programu: 120 **Odobreni proračun: 9.683.000 KM**

MEĐUNARODNI ODNOSI IZ OBLASTI FINANCIJA

- Zaključivanje i realiziranje međunarodnih ugovora
- Sustav upravljanja javnim dugom (Sektor za javni dug)
- Odnosi sa financijskim institucijama (Sektor za odnose sa financijskim institucijama)
- Fiskalni propisi, politika oporezivanja po međunarodnim sporazumima i međunarodna suradnja u oblasti poreza (Sektor za fiskalne poslove)
- Koordiniranje međunarodne pomoći (Sektor za koordiniranje međunarodne ekonomske pomoći)
- Koordiniranje i upravljanje pred-pristupnom pomoći EU (Sektor za financiranje programa i projekata pomoći Europske unije)

Broj zaposlenika na programu: 63 **Odobreni proračun: 3.794.000 KM**

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poleđini obrasca.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poleđini obrasca.

PITANJA, PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI

Poštovani, ako imate pitanje, primjedbu ili prijedlog u svezi s pripremom i predstavljanjem „Proračuna za građane“, možete iskoristiti pripremljene obrasce, iskinuti ih i poslati poštom na adresu:
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine
(Kabinet ministra - Odnosi s javnošću),
Trg Bosne i Hercegovine 1, 71000 Sarajevo.
Pitanja, primjedbe i prijedloge možete poslati i putem elektroničke pošte:
trezorbih@mft.gov.ba.

S poštovanjem,
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

PRORAČUN ZA **GRAĐANE**

institucija Bosne i Hercegovine
i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine

